

Vlaams
Parlement

ingediend op **1361** (2017-2018) – Nr. 2
10 juli 2018 (2017-2018)

Verslag

namens de Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Inburgering en Stedenbeleid
uitgebracht door Sofie Joosen

over het voorstel van bijzonder decreet

van Björn Rzoska, Ingrid Pira, Wouter Vanbesien en Bart Caron

houdende wijziging
van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005,
wat het instellen van extra onverenigbaarheden
voor burgemeesters en schepenen betreft

Samenstelling van de Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering en Stedenbeleid:

Voorzitter: Mercedes Van Volcem.

Vaste leden:

Sofie Joosen, Bert Maertens, Marius Meremans, Willy Segers, Nadia Sminate, Peter Wouters;
Bart Dochy, Michel Doomst, Ward Kennes, Koen Van den Heuvel;
Marnic De Meulemeester, Mercedes Van Volcem;
Kurt De Loor, Els Robeyns;
Ingrid Pira.

Plaatsvervangers:

Björn Anseeuw, Paul Cordy, Andries Gryffroy, Lies Jans, Kris Van Dijck, Karim Van Overmeire;
Jan Durnez, Martine Fournier, Katrien Partyka, Joris Poschet;
Lydia Peeters, Bart Somers;
Jan Bertels, Yasmine Kherbache;
Bart Caron.

Toegevoegde leden:

Chris Janssens;
Christian Van Eyken.

Documenten in het dossier:

1361 (2017-2018) – Nr. 1: Voorstel van bijzonder decreet

De Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering en Stedenbeleid besprak op 26 juni 2018 het voorstel van bijzonder decreet houdende wijziging van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, wat het instellen van extra onverenigbaarheden voor burgemeesters en schepenen betreft.

1. Toelichting door Ingrid Pira

Ingrid Pira zegt dat dit voorstel van bijzonder decreet ertoe strekt een onverenigbaarheid in te stellen tussen het mandaat van burgemeester en schepenen en dat van parlementslid. De zogenaamde decumul kwam reeds aan bod bij de bespreking van het ontwerp van decreet over het lokaal bestuur (*Parl.St.* VI. Parl. 2017-18, nr. 1353), met name in het kader van een amendement dat door Groen werd ingediend.

Het thema is momenteel volop in de actualiteit. Wallonië heeft intussen een decumulregeling en in Brussel is er een in de maak. Groen stelt opnieuw voor om een dergelijke regeling ook in Vlaanderen in te voeren. Het zou wel eens gênant kunnen worden voor Vlaanderen als de andere gewesten een decumulregeling hebben en Vlaanderen niet; dit terwijl Vlaanderen toch voorop wenst te lopen inzake nieuwe politieke cultuur.

Ingrid Pira zegt dat de decumulregeling binnen Groen al sinds het ontstaan van de partij wordt toegepast en nog altijd werkt. Dat is niet ten koste gegaan van de kwaliteit van de mandatarissen in het parlement.

Het argument dat men als burgemeester of schepenen in het parlement kan lobbyen voor de eigen stad of gemeente, gaat volgens Ingrid Pira niet op. Enerzijds dienen parlementen niet om te lobbyen voor de eigen zaak. Anderzijds kunnen heel eenvoudig afspraken gemaakt worden met een kabinet of een minister om de eigen zaak te bepleiten.

Het argument dat men via lokale bestuurservaring expertise binnenbrengt in het parlement, vindt de spreker denigrerend ten opzichte van de parlementsliden die geen lokaal mandaat bekleden. Ook is het altijd mogelijk voormalige lokale mandatarissen af te vaardigen naar het parlement.

Ingrid Pira besluit dat zij niet inziet waarom Vlaanderen een decumul niet zou willen overwegen. Mandaten zijn er niet om gecombineerd te worden maar om apart uitgeoefend te worden. Vandaar wordt de decumulregeling opnieuw voorgelegd en krijgt het parlement nog eens de mogelijkheid om zich hierover uit te spreken.

2. Algemene bespreking

Nadia Sminate meent dat men zich geenszins moet schamen voor de eigen Vlaamse werking en zij ziet geen noodzaak om zich op de lijn te zetten van de werking in Brussel of Wallonië. Zij ontwaart bij de indieners een gebrek aan vertrouwen in lokale mandatarissen die hun mandaat cumuleren met een mandaat in het parlement.

Inzake het gevaar op belangenvermenging denkt Nadia Sminate dat het decreet over het lokaal bestuur voldoende verbodsbepalingen bevat. Ook de wet op de overheidsopdrachten houdt de nodige garanties in. De ervaring die lokale mandatarissen dagelijks opdoen, kan van groot nut zijn met oog op de werkzaamheden in het parlement en zeker in deze commissie. De parlementsliden zijn ook volwassen genoeg om voor zichzelf te oordelen of de combinatie inzake tijdsbesteding haalbaar is.

Michel Doomst vindt dat altijd de regel moet gelden dat men zijn werk goed moet doen. In die zin is CD&V geen voorstander van het opleggen van een keurslijf. De spreker heeft doorheen zijn carrière in verschillende parlementen kunnen vaststellen dat de activiteiten van de niet-cumulerenden niet noodzakelijk hoger liggen. Daartegenover stonden mensen die wel cumuleerden en toch excelleerden. Uiteindelijk hangt het af van de drijfkracht die men zelf ontwikkelt. Men zou eens moeten onderzoeken wat sommige 'combinards' realiseren. Het resultaat mag allicht gezien worden.

Binnen CD&V werd de lat op een bepaalde hoogte gelegd. Iedere politieke groep moet daar zelf over kunnen oordelen. Ook bij sp.a zijn er nog mensen die zich uitspreken tegen de opgelegde decumul. Hans Bonte bijvoorbeeld geeft aan zich zowel in Vilvoorde als in de Kamer goed te voelen omdat hij het lokale en het nationale op de juiste manier kan dienen.

De spreker besluit dat zijn fractie geen voorstander is van betutteling maar wel van een gezonde inschatting. In die zin moet iedereen voor de eigen deur veggen.

Marnic De Meulemeester sluit zich bij de vorige tussenkomsten aan. Het komt iedere partij toe om te beslissen hoe met dit gegeven wordt omgegaan. Er zijn voorbeelden te over van zeer actieve cumulerenden tegenover minder actieve leden die slechts één mandaat uitoefenen. De spreker ziet dan ook geen aanleiding opdat Vlaanderen zich op Brussel en Wallonië zou afstemmen.

Ingrid Pira stelt vast dat de repliek komt van mensen die het burgemeesterschap cumuleren met een parlementair mandaat. Men kan moeilijk verwachten dat die hun eigen keuze zouden afvallen. De spreker ziet over de jaren heen toch wel een evolutie, al gaat die zeer traag. Ook binnen de partijen beweegt er wat, zodat de decumul er toch wel zal komen binnen enkele jaren. Zij is alvast blij zich gesteund te weten door de voorzitter van het Vlaams Parlement.

Mercedes Van Volcem zegt persoonlijk ook voorstander van de cumul te zijn, hoewel zij geen burgemeester is. Een burgemeester staat zeer dicht bij de bevolking en een parlement mag niet te academisch worden. De echte problemen moeten niet academisch maar to the point worden aangepakt. Burgemeesters die van wanten weten kunnen in het parlement sterk op het maatschappelijke debat wegen. De mensen aanvaarden moeilijke maar noodzakelijke beslissingen gemakkelijker van burgemeesters die ze zelf hebben verkozen. Zij kunnen hun nek uitsteken omdat zij een groter draagvlak hebben.

Open Vld heeft de beste burgemeester ter wereld in de rangen. Hij is bottom-up verkozen door de lokale bevolking en hij is ook een goed parlamentslid en fractieleider. Dat is een goed voorbeeld van hoe men aan politiek kan doen en hoe men verschillende zaken kan combineren. Mensen die geen lokaal mandaat hebben, komen vaak te theoretisch uit de hoek in de parlementaire commissies terwijl de praktijk heel anders is.

3. Stemming

Het voorstel van bijzonder decreet houdende wijziging van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, wat het instellen van extra onverenigbaarheden voor burgemeesters en schepenen betreft, wordt verworpen met 9 stemmen tegen 1.

Mercedes VAN VOLCEM,
voorzitter

Sofie JOOSEN,
verslaggever